

Tematyka prezentowanego artykułu była omawiana podczas V Międzynarodowej Konferencji Autoklawizowany Beton Komórkowy, która odbyła się w Bydgoszczy.

Władimir Lewczenko*

Produkcja ABK w Rosji

Intensywny rozwój produkcji betonu komórkowego w Związku Radzieckim przypada na lata trzydzieste XX wieku. Pod koniec lat osiemdziesiątych zdolność wytwórcza znajdujących się na terenie ZSRR zakładów produkujących elementy zbrojone oraz drobnowymiarowe z betonu komórkowego wynosiła ok. 6 mln m³ rocznie.

W 1987 r. w Związku Radzieckim przyjęto program naukowo-techniczny *System efektywnej budowy budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej z wykorzystaniem betonu komórkowego*, który zakładał budowę ok. 250 nowych zakładów wytwarzających autoklawizowany beton komórkowy oraz zwiększenie (do 1995 r.) produkcji betonu komórkowego (ABK) do 40 – 45 mln m³ rocznie. Istotną była nie tylko wielkość produkcji, ale także zmniejszenie gęstości produktów z ABK z 600 kg/m³ do 300 kg/m³, co pozwoliłoby na zredukowanie o połowę grubości ścian oraz na czterokrotne zmniejszenie zużycia materiałów.

Specyficzne uwarunkowania gospodarcze nie pozwoliły na wykonanie planów dotyczących zwiększenia produkcji betonu komórkowego w Związku Radzieckim. Wręcz odwrotnie, zamiast planowanego wzrostu produkcji z 6 do 40 mln m³, nastąpił spadek do poziomu 3,5 mln m³.

W trudnym okresie rozpadu Związku Radzieckiego i powstawania nowych, niepodległych państw nadal prowadzone były niektóre elementy programów inwestycyjnych. Pod koniec lat osiemdziesiątych XX wieku zakupiono urządzenia firmy Ytong i zainstalowano je w zakładzie firmy „Cottage” w Samarze, która rozpoczęła wytwarzanie produktów z ABK w 1995 r. Podobne wyposażenie, ale w nieco uproszczonej formie, zostało zainstalowane w fabryce w mieście Nabieżnyje Czelny. W tym samym czasie prowadzono budowę kilku innych fabryk ABK, wykorzystując wyposażenie firmy Hebel. Taka sytuacja miała miejsce np. w zakładzie w Lipiecku, zakładach w Sieriołowie k. Petersburga oraz w zakładzie „Zabudova” na Białorusi. Jednocześnie pracę z wykorzystaniem wyposażenia firmy Ytong rozpoczęły zakłady „Sibit” w Nowosybirsku. U uruchomienie w latach 1994 – 1997 fabryki, wykorzystujące urządzenia pochodzące z importu, doprowadziły do pojawienia się na rosyjskim rynku ponad 0,5 mln m³ elementów drobnowymiarowych z ABK, które można było układać na cienkiej zaprawie klejącej. Elementy wytwarzane przez te zakłady, to wyroby nowej generacji.

Dopływ inwestycji prywatnych na rosyjski rynek materiałów budowlanych rozpoczął się w 1998 r. Ówczesna sytuacja na rynku budowlanym doprowadziła do pojawienia się na nim małych przedsiębiorstw wytwarzających nieautoklawizowany beton komórkowy. Rozwój produkcji ściennych materiałów budowlanych rozpoczął się w Rosji

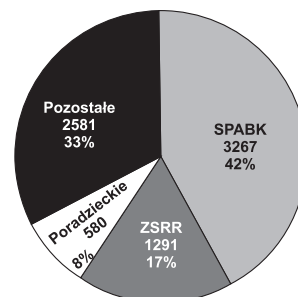
po 1998 r., kiedy wzrosło zapotrzebowanie na nowe budynki mieszkalne. Wpłynęło to również na produkcję ABK (tabela).

Moce produkcyjne zakładów wytwarzających ABK w Rosji

Moce produkcyjne	Rok					
	1990	1995	2000	2005	2010	2013*
Zainstalowana moc wytwórcza [tys. m ³ /r.]	1291	1928	2348	4508	7850	13 575
Wzrost w obrębie danego okresu [tys. m ³]	0	637	420	2160	3342	5725

* dane dla 2013 r. oparte są na deklarowanych wartościach określonych w planach i w podpisanych umowach na dostawę wyposażenia

Wspólne wysiłki specjalistów z różnych przedsiębiorstw doprowadziły do utworzenia **Stowarzyszenia Producentów Autoklawizowanego Betonu Komórkowego (SPABK)**, będącego organizacją o charakterze non-profit. W 2010 r. SPABK zrzeszało dziesięć firm, których produkcję szacuje się na ponad 3 mln m³/r., co stanowi ok. 40% zainstalowanej mocy wytwórczych betonu komórkowego w Rosji (rysunek).

Moce produkcyjne ABK [tys. m³/r.], październik 2010 r.

Prace SPABK skupiają się na opracowywaniu norm i standardów w celu bardziej efektywnego i racjonalnego zastosowania w budownictwie produktów z ABK. Ponadto Stowarzyszenie prowadzi działania promujące wymianę doświadczeń pomiędzy przedsiębiorstwami oraz prawidłowe stosowanie wyrobów z ABK, a także aktywnie współpracuje z władzami federalnymi i regionalnymi.

W 2011 r. w Rosji funkcjonowały 52 zakłady wytwarzające ABK, a w budowie było 21 nowych fabryk (budowa 5 innych została wstrzymana). Moce produkcyjne zainstalowane w tym czasie to ok. 8 mln m³ rocznie. Po rozpoczęciu produkcji przez nowe fabryki zdolność wytwórcza powinna osiągnąć ok. 14 mln m³ wyrobów z ABK rocznie.

W ostatnich dziesięciu latach zaobserwowano gwałtowny wzrost udziału wyrobów z ABK w budownictwie. Poziom ich wykorzystania zależy w dużym stopniu od regionu kraju, np. w Petersburgu na 1 m² powierzchni mieszkaniowej oddanej do użytkowania zużywa się ok. 0,2 m³ betonu komórkowego, a w niektórych rejonach środkowej części Rosji wartość ta nie przekracza 0,05 m³. Taka sytuacja wynika z tradycji budowlanych, nierównomiernego rozłożenia zakładów produkcyjnych oraz nieukończonych jeszcze prac nad nowoczesnymi normami i standardami regulującymi zastosowanie produktów wykonanych z ABK. Potencjał zużycia autoklawizowanego betonu komórkowego oraz rozwoju branży jest w Rosji bardzo duży.

* Stowarzyszenie Producentów Autoklawizowanego Betonu Komórkowego, Rosja